

TER BESLISSING

Aan Minister van SZW

Datum
7 april 2022

nota

Wetsvoorstel en kamerbrief

Onze referentie

Bijlage(n)
1

Aanleiding

Momenteel wordt er gewerkt aan een verbeterplan Wet inburgering 2013. Enkele voorstellen uit het verbeterplan vergen aanpassingen van wet- en regelgeving. Deze nota gaat over het wetsvoorstel. Eind 2021 is het wetsvoorstel voor advies aangeboden aan de Raad van State. Het advies van de RvS is op 9 maart 2022 ontvangen. Hierbij informeren wij u over de aanpassingen in het wetsvoorstel op basis daarvan en de vervolgstappen. Het streven is om het wetsvoorstel nog voor het commissiedebat van 20 april te verzenden aan de TK.

Via deze nota leggen wij u tevens een concept-Kamerbrief voor over onder andere de stand van zaken op verschillende onderdelen van het verbeterplan. Het streven is om deze brief ook voor het CD aan de TK te verzenden.

Geadviseerd besluit

- U wordt geadviseerd in te stemmen met het nader rapport als reactie op het advies van de RvS en de doorgevoerde aanpassingen in het wetsvoorstel en de Memorie van Toelichting (MVT).
 - Met het oog op tijdige verzending voor 20/4, wordt in het wetsvoorstel vooruitgelopen op uw beslissing omtrent een nota over o.a. een verduidelijking van een overgangsrechtelijke situatie Wi2013/Wi2021 (digidocnr. 2022-0000087805) waarin u geadviseerd wordt om door middel van een wijziging van het overgangsrecht te bepalen dat personen, die onder de Wi2013 tijdelijk waren vrijgesteld van de inburgeringsplicht (vanwege het volgen van een vrijstellende opleiding) en die ná 1 januari 2022 de opleiding zonder diploma verlaten, onder de Wi2021 vallen.
- Indien u instemt met het nader rapport en het gewijzigde wetsvoorstel en de toelichting daarbij, wordt u gevraagd het nader rapport en de toelichting bij het wetsvoorstel te ondertekenen.
- U wordt geadviseerd in te stemmen met het verschuiven van de beoogde inwerkingtredingsdatum van het wetsvoorstel van 1 augustus 2022 naar 1 januari 2023.
- U wordt geadviseerd akkoord te geven op verzending van bijgevoegde brief kort na verzending van het wetsvoorstel aan de Tweede Kamer door het Kabinet van de Koning (verzending moet worden aangehouden, totdat wij een bevestiging hebben gekregen dat het wetsvoorstel aan de TK is verzonden).
 - Met het oog op tijdige verzending voor 20/4, wordt in de brief vooruitgelopen op uw beslissing op een eerder nota omtrent o.a. het

aanpassen van de Regeling inburgering 2021 (digidocnr. 2022-0000087805), zodat de opleidingen vmbo-basis en -kader (met terugwerkende kracht tot en met 1 januari 2022) weer als vrijstellend gelden voor de inburgeringsplicht.

Datum
7 april 2022

Onze referentie

Kernpunten

Advisering RvS en aanpassingen wetsvoorstel

- Het advies heeft een positief dictum (B). Dat wil zeggen dat de RvS vraagt rekening te houden met enkele opmerkingen, maar het wetsvoorstel vervolgens rechtstreeks door kan naar de TK.
- De RvS heeft begrip voor de voorgestelde aanpassingen uit het wetsvoorstel, maar maakt grofweg twee opmerkingen:
 - Onderbouw nader waarom de eerdergenoemde bezwaren tegen een aangepast en soepeler overgangsrecht tussen de Wi2013 en de Wi2021 niet meer van toepassing zijn;
 - Baken de reikwijdte van de voorgestelde aanpassingen in de Wi2013 verder af, zodat deze duidelijker zijn voor de uitvoerende partijen.
- Op basis van het advies van de RvS is een nader rapport opgesteld waarin een reactie wordt gegeven op de opmerkingen en zijn enkele punten verduidelijkt in de memorie van toelichting bij het wetsvoorstel. Ook is in het wetsvoorstel op één punt een invoering met terugwerkende kracht voorgesteld (rond kwijtschelding van de verplichting tot terugbetaling van de lening) en wordt op andere punten de *mogelijkheid* daarvoor gegeven.
- We lichten toe dat we niet tornen aan de eerdere uitgangspunten van het overgangsrecht Wi2013/Wi2021. Voor zover, door het invoeren van dit overgangsrecht, verschil zal ontstaan binnen de groep van inburgeringsplichtigen onder de Wi2013 – namelijk degenen die wel en niet meer kunnen profiteren van de versoepelingen – wordt aangegeven dat de mogelijke versoepelingen van dusdanig belang worden geacht dat we deze doorvoeren voor de inburgeraars die de komende jaren nog onder de Wi2013 moeten inburgeren.
- Daarnaast sluit de toelichting op dit wetsvoorstel nu nog beter aan op de (lopende) uitwerking van de lagere wet- en regelgeving die hiermee samenhangt. Zo kan er duidelijkheid worden gegeven over de beoogde wijzigingen en de beoogde inwerkingtreding daarvan. Kort samengevat gaat het om het volgende:
 1. Versoepeling ontheffingsmogelijkheden van moeilijk leerbare jongeren binnen de ontheffing op basis van aantoonbaar geleverde inspanningen (AGI)
De bepaling zal in principe onmiddellijke werking kennen na inwerkingtreding van deze wetswijziging en de daarbij horende lagere regelgeving. Momenteel wordt samen met DUO onderzocht of vooruitlopend op inwerkingtreding kan worden geanticipeerd op deze versoepeling, en tot en met wanneer.
 2. Verlaging van het benodigde aantal examenpogingen Oriëntatie op de Nederlandse Arbeidsmarkt (ONA) t.b.v. verlenging van de inburgeringstermijn op basis van AGI
De bepaling zal in beginsel onmiddellijke werking kennen na inwerkingtreding van deze wetswijziging en de daarbij horende lagere regelgeving. Met DUO wordt nog onderzocht of zij deze bepaling met terugwerkende kracht kunnen doorvoeren.
 3. Ambtshalve gedeeltelijke kwijtschelding lening bij verwijtbare termijnoverschrijding

Per 1 januari 2022 is de Regeling inburgering 2013 gewijzigd, waardoor een asielstatushouder/debiteur nu al in aanmerking kan komen voor gedeeltelijke kwijtschelding van de lening na een verwijtbare termijnoverschrijding. Door middel van de grondslag in het wetsvoorstel zal worden voorzien in de mogelijkheid van ambtshalve toepassing. Voor dit onderdeel is voorzien in invoering met terugwerkende kracht, zodat gedeeltelijke kwijtschelding van de lening kan plaatsvinden met betrekking tot personen die reeds voor de inwerkingtreding van de bepaling hebben voldaan aan de criteria.

4. Ambtshalve draagkrachttoets bij terugbetaling lening. Dit gebeurt reeds op aanvraag van de inburgeraar

Ambtshalve toepassing is mogelijk per inwerkingtreding. Het is voor DUO in het kader van de AVG bezwaarlijk om vooruitlopend op deze wijziging te anticiperen op ambtshalve toepassing, gezien de benodigde automatische gegevensuitwisseling tussen DUO en de Belastingdienst.

5. Formaliseren van de ELIP-begeleiding door gemeenten waarmee er tevens een grondslag gecreëerd wordt op basis waarvan DUO gegevens kan uitwisselen met gemeenten

Met deze wijziging wordt er vanaf het moment van inwerkingtreding een grondslag gecreëerd voor de gegevensuitwisseling. Het is vanwege de AVG niet toegestaan dat DUO vooruitlopend op deze grondslag al eerder gegevens gaat uitwisselen met gemeenten.

• **Stemt u in met het nader rapport en de aanpassingen in het wetsvoorstel en de MvT?**

Uitstel inwerkingtreding wetsvoorstel naar 1 januari 2023

- Zoals we u eerder hebben laten weten, is om meerdere redenen vertraging opgetreden bij de uitwerking van dit wetsvoorstel: 1) de bespreking van het wetsvoorstel in de voorportalen van de MR (CWIZO) eind 2021, heeft langer geduurd naar aanleiding van de hardheidsclausules die op dat moment onderdeel waren van het voorstel; 2) de RvS heeft langer gedaan dan we hadden gepland over het uitbrengen van een advies (maar is wel binnen de standaard termijn gebleven); en 3) de uitvoeringscapaciteit bij onszelf en DUO was beperkter dan van te voren verwacht, onder andere als gevolg van de problematiek rond het overgangsrecht en de onjuiste kennisgevingen.
 - Hierdoor is de streefdatum voor inwerkingtreding van 1 augustus 2022 voor dit wetsvoorstel - en onderliggende lagere regelgeving - definitief niet meer haalbaar. Het wetsvoorstel zal na behandeling in de TK ook nog behandeld moeten worden in de EK. Dit wordt met het oog op het zomerreces niet meer haalbaar geacht voor 1 augustus 2022.
 - Het voorstel is om de beoogde inwerkingtredingsdatum van dit wetsvoorstel en de onderliggende lagere regelgeving op te schuiven naar 1 januari 2023. DUO heeft aangegeven dat deze datum haalbaar is. **Stemt u hiermee in?**
 - Per beoogde aanpassing van het verbeterplan is gekeken wat de beoogde impact van de vertraging is:
1. Versoepeling ontheffingsmogelijkheden van moeilijk leerbare jongeren binnen de ontheffing op basis van aantoonbaar geleverde inspanningen (AGI)
Uitstel is voor de doelgroep minder wenselijk, omdat zij dan wel moet starten met een inburgeringscursus, terwijl zij via deze ontheffing dat niet hoeft doen. Voor gezinsmigranten betekent dat ook dat zij extra kosten moeten maken. Momenteel wordt samen met DUO onderzocht of vooruitlopend op inwerkingtreding kan worden geanticipeerd op deze versoepeling, en tot en met wanneer.

Datum

7 april 2022

Onze referentie

2. Verlaging van het benodigde aantal examenpogingen Oriëntatie op de Nederlandse Arbeidsmarkt (ONA) t.b.v. verlenging van de inburgeringstermijn op basis AGI

Datum
7 april 2022

Het uitstel betekent dat inburgeraars voorlopig niet van deze aanpassing kunnen profiteren. Dit is met name relevant voor de groep waarvan in de tweede helft van 2022 de termijn afloopt. Met DUO wordt nog onderzocht of zij deze bepaling met terugwerkende kracht kunnen doorvoeren.

Onze referentie

3. Ambtshalve gedeeltelijke kwijtschelding lening bij verwijtbare termijnoverschrijding

De gevolgen van het uitstel zijn te overzien, omdat deze wijzigingen per 1 januari 2022 reeds op aanvraag mogelijk zijn gemaakt en met terugwerkende kracht (tot een nader te bepalen datum) zal worden toegepast. DUO informeert de inburgeraar actief over deze mogelijkheid.

4. Ambtshalve draagkrachttoets bij terugbetaling lening

De gevolgen van het uitstel zijn te overzien, omdat dit al op aanvraag van de inburgeraar mogelijk is. DUO informeert de inburgeraar actief over deze mogelijkheid.

5. Formaliseren van de ELIP-begeleiding door gemeenten waarmee er tevens een grondslag gecreëerd wordt op basis waarvan DUO gegevens kan uitwisselen met gemeenten

In het kader van eerdere bestuurlijke afspraken met de VNG hebben meerdere gemeenten reeds een aanpak voor de begeleiding van de ELIP opgezet. Omdat er op dit moment geen grondslag is voor een directe gegevensuitwisseling vanuit DUO aan gemeenten op dit punt, kunnen gemeenten niet altijd de begeleiding goed vormgeven en kunnen zij de groep zelf niet altijd goed bereiken. Via dit wetsvoorstel wordt een grondslag gecreëerd op basis waarvan DUO gegevens wel kan uitwisselen met gemeenten. Door het uitstel naar 1 januari 2023 zal deze grondslag later gecreëerd worden, waardoor ook de gegevensuitwisseling later mogelijk is. Hier kan juridisch gezien niet op vooruitgelopen worden. Gemeenten zullen tot 1 januari 2023 moeten werken via de huidige wijze van gegevensdeling, waarbij DUO de inburgeraar voorziet van de benodigde gegevens en de inburgeraar vervolgens vraagt zich hiermee te melden bij de gemeente. Wel zal gekeken worden hoe het huidige proces te verbeteren is, voor de periode tot 1 januari 2023. Gemeenten zullen hier niet blij mee zijn. De kans is aanwezig dat zij hier richting het CD een punt van gaan maken.

Kamerbrief

- Wij achten het verstandig om de TK voorafgaande aan het CD een brief te sturen waarin wij de volgende punten meenemen:
 - Voortgang van het verbeterplan Wi2013, inclusief vertraging op sommige punten.
 - Geschrapte hardheidsclausule Wi2021 en de nadere vormgeving van de mogelijkheid tot nihilstelling.
 - Een voorgenomen aanpassing vmbo-vrijstellingen onder de Wi2021.
- **Stemt u in met het verzenden van deze brief aan de TK voorafgaande aan het CD van 20 april én na verzending van het wetsvoorstel aan de TK?**

Datum
7 april 2022

Onze referentie

Bijlagen

Volgnummer	Naam	Informatie
1	Ter info: Brief TK uitkomsten verbeterplan	Inhoud verbetervoorstellen Wi2013
2	Ter akkoord: Nader rapport	Reactie op het advies van de RvS
3	Ter akkoord: Aangepast wetsvoorstel en MvT	Versie ter verzending aan de TK
4	Ter akkoord: Kamerbrief	Informerend TK vooruitlopend op CD 20 april